

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Предложение за директива на Съвета за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане“

[COM(2016) 25 final – 2016/0010 (CNS)]

и

„Предложение за директива на Съвета за определяне на правила срещу практиките за избягване на данъци, които пряко засягат функционирането на вътрешния пазар“

[COM(2016) 26 final – 2016/0011 (CNS)]

(2016/C 264/13)

Докладчик: г-н Petru Sorin DANDEA

Съдокладчик: г-н Roger BARKER

На 9 и 10 февруари 2016 г. Съветът реши, в съответствие с член 113 и член 115 от Договора за функционирането на Европейския съюз, да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно

„Предложение за директива на Съвета за изменение на Директива 2011/16/ЕС по отношение на задължителния автоматичен обмен на информация в областта на данъчното облагане“

[COM(2016) 25 final – 2016/010 (CNS)]

и

„Предложение за директива на Съвета за определяне на правила срещу практиките за избягване на данъци, които пряко засягат функционирането на вътрешния пазар“

[COM(2016) 26 final – 2016/011 (CNS)].

Секция „Икономически и паричен съюз, икономическо и социално сближаване“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 14 април 2016 г.

На 516-ата си пленарна сесия, проведена на 27 и 28 април (заседание от 28 април), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 126 гласа „за“, без гласове „против“ и 7 гласа „въздържал се“.

1. Заключение и препоръки

1.1 ЕИСК приветства инициативата на Европейската комисия, която предлага стандартите, съдържащи се в плана за действие BEPS на ОИСР, да се изпълняват по еднакъв начин на равнището на държавите членки. Инициативата се вписва в рамките на усилията за борба срещу агресивното данъчно планиране, което се практикува от някои транснационални дружества и което според оценки подкопава данъчните основи на държавите членки със сума от порядъка на 50 до 70 млрд. евро годишно.

1.2 ЕИСК смята, че за да се гарантира конкурентоспособността на европейските предприятия, привлекателността на ЕС като място за инвестиции и съгласуваността с международната данъчна система на този етап на бавно и крехко възстановяване от кризата, предприеманите мерки трябва да съответстват на реално договореното на равнището на ОИСР и това, което се изпълнява от другите международни партньори.

1.3 Според Комитета в това отношение е важно да има стремеж към истински еднакви условия на конкуренция и към единен режим, който да се прилага по един и същи начин във всички държави членки. Важно е да се ограничи рискът от разпокъсаност, тъй като той може да застраши ефективността на предложените мерки.

1.4 ЕИСК смята за целесъобразно да не се изключват предприятията от финансовия сектор от приложното поле на директивата за борба с избягването на данъци. ЕИСК препоръчва Комисията и държавите членки да акцентират на международните преговори в рамките на институции като ОИСР и Г-20, за да се гарантира еднаквото прилагане на равнището на ЕС и ОИСР и да се проучи дали и как предложените правила могат да се приложат и по отношение на финансови предприятия.

1.5 ЕИСК подкрепя предложението и предлага държавите членки да приемат плащане на вноски, само ако целта на прехвърлянето не е да се намалят данъчните вноски на съответното предприятие.

1.6 ЕИСК препоръчва правилото за преминаване от освобождаване към данъчен кредит да се прилага пряко за всички данъкоплатци, които са реализирали доходи в територии, признати за данъчни убежища.

1.7 ЕИСК подкрепя правилата относно контролираните чуждестранни дружества, определени в предложението за директива.

1.8 Тъй като операции за агресивно данъчно планиране се извършват главно от големи транснационални предприятия, ЕИСК счита, че МСП следва да бъдат изключени от приложното поле на Директивата за борба с избягването на данъци и на Директивата относно административното сътрудничество.

1.9 Предвид исканията, отправяни от организации на гражданското общество, за по-голяма прозрачност по отношение на данъчното облагане на мултинационалните дружества, ЕИСК препоръчва на Комисията да включи в разпоредбите на Директивата относно административното сътрудничество задължението за държавите членки да оповестяват данните, съдържащи се в декларациите, предмет на автоматичен обмен на информация.

1.10 ЕИСК настоятелно призовава Комисията да завърши процеса на изготвяне на списък на държавите или териториите, които отказват да прилагат стандартите за добро управление в областта на данъчното облагане. Комитетът счита, че този списък следва да бъде съпътстван от санкции за предприятията, които биха продължили дейността си там.

1.11 ЕИСК препоръчва на Комисията и държавите членки да определят по-кратък срок за прилагане на правилата, които имат за цел да гарантират, че ангажиментите, поети по време на преговорите в рамките на процеса на ОИСР относно НДОПП, се прилагат по еднакъв начин в целия ЕС.

1.12 Като се има предвид потенциалното въздействие върху инвестиционния климат в Европа, ЕИСК очакваше, че в проекта на директива ще бъде извършена оценка на въздействието, каквато е стандартната практика при предложения, с които се внасят съществени промени.

2. Предложението на Европейската комисия

2.1 През януари 2016 г. Европейската комисия представи Пакета от мерки за борба с избягването на данъци, който е част от програмата за по-справедливо, по-прозрачно и по-ефективно корпоративно данъчно облагане ⁽¹⁾.

2.2 Пакетът от мерки включва водещото съобщение ⁽²⁾, в което е изложен политическият, икономическият и международният контекст на борбата срещу агресивното данъчно планиране, и следните основни инструменти: предложение за директива относно борбата срещу избягването на данъци ⁽³⁾, предложение за директива за изменение на Директивата относно административното сътрудничество ⁽⁴⁾, препоръка на Комисията относно данъчните конвенции ⁽⁵⁾ и съобщение относно външна стратегия на ЕС за сътрудничество с трети държави в областта на управлението в областта на данъчното облагане ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/company_tax/anti_tax_avoidance/timeline_without_logo.png.

⁽²⁾ COM(2016) 23 final.

⁽³⁾ COM(2016) 26 final.

⁽⁴⁾ COM(2016) 25 final.

⁽⁵⁾ C(2016) 271 final.

⁽⁶⁾ COM(2016) 24 final.

2.3 Във водещото съобщение е представен политическият, икономическият и международният контекст на пакета от мерки срещу избягването на данъци. Съобщението съдържа мерки за транспониране на части от плана за действие на ОИСР за борба със свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби (BEPS), както и няколко нови допълнителни мерки на равнището на ЕС и на държавите членки.

2.4 В предложението за директива срещу избягването на данъци са определени правила за борба срещу практиките за избягване на данъци, които пряко засягат функционирането на вътрешния пазар. Тези правила се отнасят до приспадането на лихви, данъчното облагане при напускане, клаузата за преминаване от освобождаване към данъчен кредит, общото правило за борба със злоупотребите, правила за контролираните чуждестранни дружества и рамка за уреждане на несъответствията при хибридни субекти и инструменти.

2.5 Предложението за директива за изменение на Директивата относно административното сътрудничество предвижда мерки, целящи изпълнението на действие 13 ⁽⁷⁾ от плана за действие относно BEPS на ОИСР в държавите членки. Тези мерки се отнасят до подобряването на механизма за автоматичен обмен на информация между данъчните администрации на държавите членки, включително информация за резултатите на многонационални дружества в края на годината.

2.6 Препоръката на Комисията, която е част от пакета от мерки срещу избягването на данъци, има за цел да направи по-строги разпоредбите за данъчните конвенции, подписани от държавите членки, за да се противодейства на практиките на агресивно данъчно планиране.

2.7 В съобщението на Комисията относно външна стратегия се определя по-строга и по-съгласувана рамка за отношенията с трети държави в областта на доброто управление в данъчната област.

3. Общи и специфични бележки

3.1 ЕИСК смята, че за да се гарантира конкурентоспособността на европейските предприятия, привлекателността на ЕС като място за инвестиции и съгласуваността с международната данъчна система на този етап на бавно и крехко възстановяване от кризата, предприеманите мерки трябва да съответстват на реално договореното на равнището на ОИСР и това, което се изпълнява от другите международни партньори.

Директива срещу избягването на данъци

3.2 Предложението за директива изисква еднакво прилагане във всички държави членки на правилата, определени в плана за действие на ОИСР относно BEPS ⁽⁸⁾, който има за цел борба с агресивното данъчно планиране на световно равнище. Както беше вече подчертано в предходни становища ⁽⁹⁾, ЕИСК приветства инициативата на Комисията и подкрепя усилията ѝ за борба с агресивното данъчно планиране от страна на някои многонационални компании, което според оценки води до намаляване на данъчните приходи на държавите членки със сума от порядъка на около 50 до 70 млрд. евро годишно.

3.3 Според Комитета в това отношение е важно да има стремеж към истински еднакви условия на конкуренция и към единен режим, който да се прилага по един и същи начин във всички държави членки. Важно е да се ограничи рискът от разпокъсаност, тъй като той може да застраши ефективността на предложените мерки.

3.4 ЕИСК приветства предложените правила за ограничаване на приспадането на лихвени плащания в сектора на предприятията. Важно е правилата на ЕС да бъдат съвместими с насоките на ОИСР и с тяхното прилагане в Съединените щати и други големи икономически юрисдикции. Координираният подход на международно равнище би спомогнал за преустановяването на дейностите за агресивно данъчно планиране на някои многонационални дружества, които плащат „завишени“ лихви на дъщерните си дружества, намиращи се в юрисдикции с ниски данъци. ЕИСК препоръчва Комисията и държавите членки да акцентират на международните преговори в рамките на институции като ОИСР и Г-20, за да се гарантира еднаквото прилагане на равнището на ЕС и ОИСР и да се провери дали предложените правила могат да се приложат и по отношение на финансови предприятия.

⁽⁷⁾ <http://www.oecd.org/tax/transfer-pricing-documentation-and-country-by-country-reporting-action-13-2015-final-report-9789264241480-en.htm>.

⁽⁸⁾ <http://www.oecd.org/ctp/beps-actions.htm>.

⁽⁹⁾ Вж. становището на ЕИСК относно „План за действие за укрепване на борбата срещу данъчните измами и укриването на данъци“, ОВ С 198, 10.7.2013 г., стр. 34.

3.5 Що се отнася до правилата относно облагането на изхода, ЕИСК подкрепя предложението и предлага държавите членки да приемат плащане на вноски, само ако целта на прехвърлянето не е да се намалят данъчните вноски на съответното предприятие.

3.6 ЕИСК препоръчва клаузата за преход от освобождаването към данъчен кредит да се прилага пряко за всички данъкоплатци, които са реализирали приходи в юрисдикции, които са признати за данъчни убежища.

3.7 ЕИСК подкрепя правилата относно контролираните чуждестранни дружества, определени в предложението за директива.

3.8 С оглед на вредата за данъчната основа на държавите членки, причинена от агресивното данъчно планиране, ЕИСК препоръчва Комисията и държавите членки да определят възможно най-скоро срок за изпълнението на разпоредбите на директивата във връзка с ангажиментите, поети по силата на плана за действие BEPS, предвиден в споразуменията на ОИСР и Г-20. ЕИСК смята, че периодът от три години, определен в предложението за директива, е прекалено дълъг.

3.9 Като се има предвид потенциалното въздействие върху инвестиционния климат в Европа, ЕИСК очакваше, че в проекта на директива ще бъде извършена оценка на въздействието, каквато е стандартната практика при предложения, с които се внасят съществени промени.

Директива за изменение на Директивата относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане

3.10 Като се има предвид сериозността на последиците от данъчните измами и укриването на данъци, ЕИСК одобрява правилата, съдържащи се в предложението за директива за изменение на Директивата относно административното сътрудничество. Декларациите относно финансовите резултати на дружествата са част от информацията, която подлежи на автоматичен обмен между данъчните администрации на държавите членки, като по този начин ще се подобри ефективността на този инструмент за борба с данъчните измами, укриването на данъци и агресивното данъчно планиране.

3.11 ЕИСК счита, че декларациите, посочени в предложението за директива, следва да се прилагат само за големи многонационални предприятия, посочени в предложението, а да не се изискват от МСП, за които тези декларации биха имали непропорционално силно отражение по отношение на разходите. Да се ограничи това задължение до многонационални предприятия, чийто годишен приход на консолидирана основа е над определен размер, може да се окаже непродуктивно и дискриминационно.

3.12 Измененията, направени в предложението за директива, имат за цел да насърчат еднаквото транспониране на действие 13 от плана за действие относно BEPS на ОИСР във всички държави членки. ЕИСК подкрепя позицията на Комисията, че борбата с агресивното данъчно планиране може да бъде водена единствено на световно равнище.

3.13 Предвид многократно отправяните искания от страна на организации на гражданското общество, които настояват за по-голяма прозрачност по отношение на данъчното облагане на мултинационалните дружества, ЕИСК препоръчва на Комисията да включи в разпоредбите на Директивата задължението за държавите членки за оповестяване на данните, съдържащи се в декларациите, предмет на автоматичен обмен на информация.

Препоръка на Комисията относно злоупотребата с данъчни конвенции

3.14 Препоръката на Комисията има за цел да транспонира действия 6 и 7 от плана за действие относно BEPS на ОИСР, които предлагат промени в модела на данъчна конвенция, за да се намали рискът от злоупотреби от страна на мултинационалните компании.

3.15 ЕИСК подкрепя двете клаузи за борба със злоупотребите, които Комисията предлага в своята препоръка. Включването на тези клаузи в договорите, подписани от държавите членки с други държави членки и с трети държави, значително ще намали възможностите за многонационалните компании да избягват данъчно облагане чрез използване на най-благоприятната от данъчна гледна точка спогодба.

Съобщение относно външна стратегия за ефективно данъчно облагане

3.16 В съобщението на Комисията се определя външна стратегия на ЕС за осигуряване на ефективно данъчно облагане на предприятия, като се има предвид глобалното измерение на укриването на данъци и на агресивното данъчно планиране. ЕИСК подкрепя възприетия от Комисията подход.

3.17 Комисията предлага по въпросите, свързани с данъчната прозрачност, държавите членки да координират подхода си към трети държави. ЕИСК подкрепя позицията на Комисията, тъй като частичното прилагане на стандартите за добро управление в областта на данъчното облагане от страна на държавите членки спрямо трети държави не доведе до убедителни резултати в борбата срещу агресивното данъчно планиране.

3.18 Като се отчитат бързите промени в световния данъчен контекст, следва да се актуализират критериите на ЕС за добро управление в областта на данъчното облагане. Във връзка с това в приложение I към съобщението Комисията предлага набор от нови критерии в тази област. ЕИСК подкрепя инициативата на Комисията и насърчава Съвета да одобри тези нови критерии.

3.19 ЕИСК подкрепи идеята за европейски списък на юрисдикциите, които отказват да прилагат стандартите за добро управление в областта на данъчното облагане⁽¹⁰⁾. Понастоящем повечето държави членки разполагат със собствена система за изготвяне на списък и санкции по отношение на финансови сделки с тези юрисдикции. ЕИСК счита, че за борба с укриването на данъци и агресивното данъчно планиране ще бъде много по-ефективно да се изготви списък на ЕС с точни критерии за установяване на юрисдикциите, които отказват да играят по правилата, както и да се прилагат санкциите по еднакъв начин от всички държави членки. Затова ЕИСК подкрепя мерките, представени в стратегията на Комисията.

Брюксел, 28 април 2016 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Georges DASSIS

⁽¹⁰⁾ Вж. становището на ЕИСК относно пакета „Данъчна прозрачност“, ОВ С 332, 8.10.2015 г., стр. 64.